

אלו נאמרין פרק שביעי סוטה

לג.

עין משפט
נר מצוה

כר א ב טושי"ט א"ח סי'
קא ספי"ד ד' ע"ט:

6) שנת יב. 3) [מספחא
פ"ג, 5] [למקן לוי:
7] [שבעות לז. כתיבת ט.].
8) [ויחזק קדו. 1] [ש"ך
למח. הקדוש. 1] [דברים ו.].
9) [דברים מ. 1] [דברים
כז, 1] [ג' כ"ש"ו ו"ל דנין
וכי ע"ש, 2] [ג' ו"ל ו"ח למח.

תורה אור השלם

1. ואכלת ושבעת
וברכת את ה' אלהיך על
הארץ הטובה אשר נתן
לך: דברים ה' י'
2. ונפש בני חקא
ושבעה קול אלה והוא
עד או קראו או ידע אם
לוא יגיד ונשא עונו:
ויקרא ה' א'
3. וענית ואמרת לפני ה'
אלהיך ארמי אבד אבי
וירד מצרימה ויגר שם
במתי מעט ויהי שם לגוי
גדול עצום רב:
דברים כ' ה'
4. ועבד הלוי ואמר אל
כל איש ישראל קול
רם: דברים כו י'
5. ויהי קול השופר
הולך וזקק מאד משנה
ידבר ויאחזים יענו
בקול: שמות יט יט

הגהות הב"ח

6) תוס' ד"ה כל וכו'
דקאמר הכא בכל לשון
היינו אם:

גליון השי"ס

גמ' ורבנן בה כבה לא
משמע להו. עין לקמן דף
לח ע"ל מ"ה ו"ו:
רש"י ד"ה יחד וכו' צבור
לא צ"ב: להו. והו' ספק
כח הנהגה ח"ב בית אבות
דף ע"א: ר"ה שא"י בת
קול. ע' סנהדרין דף טו
ע"ל מ"ה: בת קול
ובת"ר ע"ל פ"ו מ"ו
דבימות:

מוסף רש"י

כל התורה בכל לשון
נאמרה. לקרותה בכל
לשון ולכן אצטרך בקרית
שמע והו' [מגילה יז].
אצטרך. והו' (שם)
משום דכתיב שמע.
לח מדרש שמע בכל לשון
שאתה שומע כרבנן [בבבב]
י. מגילה שם. בטלית
עבודתא. כל מילי דרמי
עליה דליטע קרי ליה
עבודתא. ואינו אלא אצל
מחלמה להחריב [שבת
סז].

1) **לימא קסבר רבי**. מדאלטרין קרא שמהא קריאת שמע ככתבה: כל
הקורה בכל לשון נאמרה. לקרות צדית הכנסת: **משום דכתיב**
שמע. אצטרך והו"ו: לחא מדרשה לקרית שמע בכל לשון אלא להשמיע
לאזניו: **תפלה**. דקתני מתני' בכל לשון לא נרץ קרא דהא רחמי
נינהו והוא לשנא דידע לכוון לבו
לפלו: **יחיד**. נרץ שמייעשו מלאכי
השרת. ציבור לא צריכי להו דכתיב
(איזי לו) הן אל כביר לא ימאס אינו
מואס בתפלתן של רבים: **נלחו עליה**
דאזלו לאגחא קרבא כלאטוכיא.
שהלכו פרחי כהונה בני בית חשמונאי
להלחם עם יוונים לפני יום הכפורים
ונלחמו ניום הכפורים ושמע יומתן נח
קול כשהיה עובד עבודת יום הכפורים:
ענידסא. חיל. לשון העניד אט חילו
עבודה גדולה (יחזקאל טו): **נסקלגס**.
סס מלך יון: **שאני** ע' **נס קול**.
אותה מידה הממונה על כך יודעת
כשנעים לשונות מפני ששניהם להשמיע
והיא משמלת לכל השונות פעמים
לזה ופעמים לזה: **דאמר מר**. לקמן
בפרקא (דף לו): **ולמדו**. ליוסף שצעים
לשונות: **ה"ג כרסה המון דכסיב**
וברכת. ולא גרסינן מנלן דלא צעיא
קרא דמהיכא מימי דצענין לשון קודש:
ככל לשון שהיה מברך. לא נצע לו
הכמוז לשון: **שבעת העדות מנלן**.
דאי לא כתב קרא איכא למימר
דצענין דומיא דשבעת הר גריזים והר
עניל שהוא כלשון הקודש: **ושמע**.
מדלח כתיב ושמעוהו צאלה:
יענו צול. במתן תורה וכלשון
הקודש ימתנה: **לדבר שהוא מעשה**
מעבד. זה כגון חליצה ורקיקה דככה"ט
משמע עיכובא דאסור לשנות וסמכו
ליעשה לומר שהמעשה מעבד:
ורבי

כל התורה בכל לשון נאמרה דאי סלקא
דעתך בלשון הקודש נאמרה והיו דכתב
רחמנא למה לי איצטרך משום דכתיב שמע
לימא קסברי רבנן כל התורה כולה בלשון
קודש נאמרה דאי סלקא דעתך בכל לשון
שמע דכתב רחמנא למה לי איצטרך משום
דכתיב והו"ו: תפלה: רחמי היא כל היכי
דבעי מצלי ותפלה בכל לשון ⁶ והואמר רב
יהודה "לעולם אל ישאל אדם צרכיו בלשון
ארמית דאמר רבי יוחנן כל השואל צרכיו
בלשון ארמי אין מלאכי השרת נוקקין לו
לפי שאין מלאכי השרת מכירין בלשון ארמי
לא קשיא ² הוא ביחוד הא בצבור ואין מלאכי
השרת מכירין בלשון ארמי והתניא ¹⁰ יוחנן
כהן גדול שמע ב"ק מבית קדש הקדשים
שהוא אומר נצחו טליא דאזלו לאגחא קרבא
לאטוכיא ושוב מעשה בשמעון הצדיק
ששמע בת קול מבית קדש הקדשים שהוא
אומר במילת עבדתא דאמר שנאה לאייתאה
על היכלא ונהרג גסקלגס ובטלו גזירותיו
וכתבו אותה שעה וכיוונו ובלשון ארמי היה
אומר אי בעית אימא בת קול שאני דלאשמועי
עבידא ואי בעית אימא גבריאל הוה דאמר
מר ¹¹ בא גבריאל ולימדו שבעים לשון:
ברכת המזון: דכתיב ¹ ואכלת ושבעת וברכת
את ה' אלהיך בכל לשון שאתה מברך:
שבעות העדות: דכתיב ² ונפש כי תחטא
ושמעוהו קול אלה בכל לשון שהיא שומעת:
שבעות הפקדון: אתיא ⁷ תחטא תחטא
משבעות העדות: ואלו נאמרין בלשון הקודש מקרא ביכורים וחליצה כו' עד
מקרא ביכורים כ"צד ³ וענית ואמרת לפני ה' אלהיך והלחן הוא אומר ⁴ וענו
הלויים ואמרו אל כל איש ישראל מה ענייה האמורה להלן בלשון הקודש אף
כאן בלח"ק ולויים גופייהו מנלן אתיא קול קול ממשא כתיב אלה קול רם וכתיב
התם ⁵ משה ידבר והאלהים יענו בקול מה להלן בלשון הקודש אף כאן בלשון
הקודש: חליצה כ"צד וכו': ורבנן האי ככה מאי עברי ליה מיבעי להו
⁶ לרבר שהוא מעשה מעכב ור' יהודה מכה ככה ⁹ ורבנן כה ככה לא משמע להו
ורבי

כל התורה בזה בשון נאמרה. פי' ר"ח הא פשיטא דנשעת
מ"ט יתנו למשה כלשון קודש והאי דקאמר הכא (8) היינו אם
ניתנה להעמיקה כלשון אחר או לא ומפירושו נשמע דלמ"ד לא ניתנה
להעמיקה כלשון אחר לא ניתנה לקרוא כמו כן כלשון אחר דמי שהיה
קורא אותה כלשון פסוקי והיא כמורה
לשון עברי חלילו היה קורא בעל פה
דלאמרין צפ' שני דמגילה (דף יח).
קראה מרגום לא ילא היכי דמי
אלימנא דכתיב מקרא וקא קרי מרגום
היינו על פה הוא לא צריכא דכתיבא
מרגום וקא קרי מרגום ולא ידענא
לפירושו היכי סלקא דעמיה למימר
אליבא דרבי דכלל לשון ניתנה ליכתב
אם כן הא דאמר רבי ק"ש ככתבה
היינו כלל לשון שהרי כלל לשון ניתנה
ליכתב אם כן היינו רבנן ומו משפט
מיהא הם דאליבא דרבי כלשון הקודש
לאמרה ומו מאי קמבעיא ליה והא
פלוגתא היא צפ"ק דמגילה (דף ט):
מן אין צין ספירים למוזות ותפילין
אלא שהספירים נכתבין בכל לשון
ותפילין ומוזות אינן נכתבין אלא
אשורית כלבד רש"י ⁸ אומר אף ספירים
לא התיירו שיכתבו אלא יונית כלבד
וי"ל מהא דאמר רבי קרית שמע ככתבה
ויכא למודק מיינה דאיכא למימר
ככתבה המיוחד לה כשנכתבה יחיד
כגון ממוזות ותפילין דכ"ע מודו
דכלשון הקודש והא דקאמר לימא
קסבר רבי כל התורה בכל לשון נאמרה
ה"פ וליה ליה דרש"י דאמר דוקא
יונית ולרבנן דלאמרי כלשון הקודש לית
להו דרבנן דלאמרי ספירים נכתבין בכל
לשון כך נרץ לפרש לפי פירוש ר"ח:
ברכת המזון דכתיב ואכלת
ושבעת. רש"י שיעש
הגירסא דלא גרס מנלן ופי' משום
דלא צעיא קרא דמהיכא מימי דליצני
לשון הקודש ומיהו נראה עיקר בגירסת
הספרים דגרסי צהו מנלן דסד"א:
נילף כרסה מנכרות הר גריזים דכתיב
צהו אלה יעמדו לברך (דברים טו) מה
להלן כלשון קודש אף כאן דהא צהאי
ג"ש ילפינן צפירקין [לקמן דף לח]. כרסת
כהניס דכלשון הקודש להכי כתיב
וברכת את ה' כלומר מאחר שהכרסה
והשצח כלפי השכינה מוכל לברך בכל
לשון שתרצה ומסתמא כלשון שאתה

תוספות שאנן

כל התורה בכל לשון
נאמרה פי"ח כגון קריאת
התורה ולי"ג דמקריאה אי
אפשר להיות דאין חיובא
אלא מדרבנן וחקנת עזרא.
לכ"י לפ' כל הפרשיות
שצריכות לקרות כגון
פרשת וזכר (8) ופרשת
עגלה ערופה והני דמפוש
במתני' דצריכין לקרותן
בלשון הקודש אי ליכא קרא
(9) דמריב להו לקרותה
בכל לשון גם זה פי'
פרק הקורא ובמנינה דף
יז. שאין מלאכי השרת
מכירין בלשון ארמי. י"פ
פי"ק דשבת דמכירין בו
אבל אינן חוששין בו
ואין נראה מכאן דמשמע
במקור דאין מכירין בו
כלל. ברכת המזון דכתיב
ואכלת ושבעת וברכת ה'
ול"ג מאן לן דלא בעי קרא
מכירין בלשון ארמי. י"פ
דבעי דומיא דשבעות הר
גריזים והו' עיבל שהיא
בלשון הקודש. ל"ה. יש
אומר בפשט שצריך לברך
בעל הבית דכתיב וברכת
את ואת ריבויא הוא
לברות את בעל הבית:

6) אולי צ"ל ופרשת פרה
אמורה ועי' כה"ט בברכות
כ"ד"פ היה קורא.
7) אולי צ"ל אי ליכא קרא
דקמרי להו היה מומר
לקרותן בכל לשון.

8) אולי צ"ל ופרשת פרה
אמורה ועי' כה"ט בברכות
כ"ד"פ היה קורא.
9) אולי צ"ל אי ליכא קרא
דקמרי להו היה מומר
לקרותן בכל לשון.

10) אולי צ"ל ופרשת פרה
אמורה ועי' כה"ט בברכות
כ"ד"פ היה קורא.
11) אולי צ"ל אי ליכא קרא
דקמרי להו היה מומר
לקרותן בכל לשון.

12) אולי צ"ל ופרשת פרה
אמורה ועי' כה"ט בברכות
כ"ד"פ היה קורא.
13) אולי צ"ל אי ליכא קרא
דקמרי להו היה מומר
לקרותן בכל לשון.

14) אולי צ"ל ופרשת פרה
אמורה ועי' כה"ט בברכות
כ"ד"פ היה קורא.
15) אולי צ"ל אי ליכא קרא
דקמרי להו היה מומר
לקרותן בכל לשון.